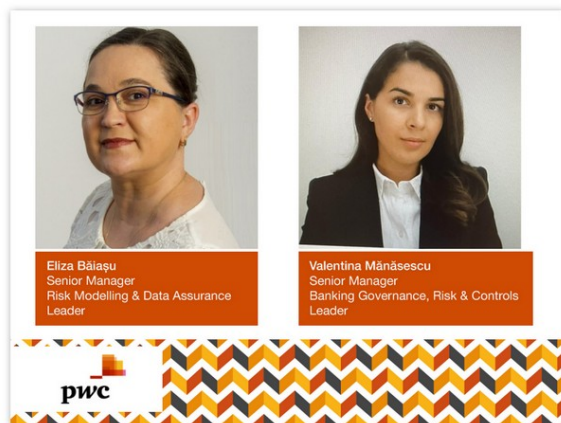

Bancile se confrunta cu tot mai multe provocari care necesita un sistem integrat de administrare a riscurilor

Modul în care industria bancara a evoluat în ultimii ani a adus pe lângă rezultate financiare bune, digitalizare și îmbunătățirea satisfacției clienților și riscuri noi care nedresate pot afecta menținerea performanțelor și atingerea obiectivelor. Prin prisma sistemului de reglementare și nu numai, bancile acorda, în general, o importanță strategică proceselor de administrare a riscurilor, însă riscurile la care sunt expuse astăzi necesita o regândire în modul de abordare.

Dincolo de un sistem de control bazat pe principiul celor “trei linii de aparare”, o gestionare adecvata a riscurilor implica o viziune integrata asupra acestora la orice nivel în cadrul bancii, o abordare dinamica în definirea apetitului pentru risc și a pragurilor de toleranță, dar și utilizarea unor metodologii fundamentate de practici profesionale solide, concepte și principii statistice specifice datelor disponibile pentru a fi utilizate în scopul cuantificării riscurilor.

Potrivit sondajului Global Risk Survey 2022 realizat de PwC, top 3 cele mai importante riscuri cu care industria bancara se confrunta sunt riscul de piață, riscul cibernetic sau de gestionare a datelor și riscul privind modelul de afaceri sau operațional. Fiecare dintre aceste riscuri poate avea un impact semnificativ în ceea ce privește evoluția portofoliilor și a performanței financiare, conformitatea cu cerințele autorităților de reglementare dar și reputația instituției. În acest context, capacitatea bancilor de gestionare a riscurilor și reziliența reprezinta un pilon cheie în atingerea obiectivelor de afaceri.

Raportul menționat arata, de asemenea, ca instituțiile care au o strategie integrata de abordare a riscurilor estimeaza o creștere mai rapida a veniturilor și rezultate mai bune, precum creșterea prețului acțiunilor, îmbunătățirea randamentului investițiilor, câștigarea încrederii clienților și investitorilor, îmbunătățirea rezilienței și luarea de decizii rapide.

Principalele riscuri în atenția bancilor în 2022

Pe lângă riscurile de reglementare și de credit specifice acestei industrii, respondenții din industria bancara pun un accent semnificativ pe riscurile de piață, securitatea cibernetică și managementul datelor, competiția din partea furnizorilor alternativi și riscurile climatice.

Analizate pe rând, perturbarile de pe piețele de marfuri și din lanțurile de aprovizionare globale au afectat și continua sa afecteze evoluția inflației și, în consecință, evoluția economiei mondiale și stabilitatea macrofinanciara. Pentru banci, masurile insuficiente la nivel macro prudențial înseamna ca accelerarea

împrumuturilor din ultima perioadă, coroborată cu majorarea dobânzilor la împrumuturi ar putea genera o creștere a riscului de credit, astfel ca, în cazul unei recesiuni, bancile se vor confrunta cu provizioane semnificativ mai mari care să acopere pierderile potențiale din activitatea de creditare.

Totodată, volumul mare de date personale și financiare care circula prin canalele bancare digitale reprezintă o țintă a atacurilor cibernetice, iar sectorul serviciilor financiare se confruntă cu o avalanșă de atacuri de tip credentials, phishing și ransomware. Cu puține excepții, bancile nu au dezvoltat încă practici mai sofisticate privind guvernarea și infrastructura de management al datelor.

Referitor la riscurile climatice, multe bănci au demarat diferite proiecte și inițiative prin care au în vedere să identifice principalele arii de impact ale riscurilor climatice, respectiv să-și modeleze și să-și masoare profilul de risc din perspectiva portofoliilor pe care le gestionează. Deși este un pas important, având în vedere impactul semnificativ adus de riscurile de tranziție, stabilirea profilului de risc încă reprezintă o provocare.

Investiții și priorități în gestionarea riscurilor

Presiunile externe și de conformitate ocupă o mare parte din timpul funcțiilor de risc din cadrul băncilor, fiind costisitoare și semnalând lipsa accesului la instrumente digitale în gestionarea riscurilor.

Având în vedere complexitatea și interdependențele tot mai mari ale riscurilor, este nevoie de acces în timp util la informații relevante pentru a putea lua decizii în funcție de specificul și magnitudinea riscurilor. Multe organizații nu dispun încă de tehnologii integrate care să le permită să vizualizeze la timp impactul riscurilor asupra strategiei și a diverselor arii de activitate, să asigure monitorizarea continuă și să ia decizii bazate pe risc în mod eficient. Este recunoscut faptul că un management integrat al riscurilor axat pe principii consecvente în interiorul organizației poate fi dificil de adoptat. De exemplu, cea mai des întâlnită situație este cea în care, în cadrul aceluiași grup bancar sau chiar al aceleiași bănci, sunt implementate procese, platforme și sisteme variate care răspund unor cerințe sau nevoi specifice în funcție de diferite arii de interes, această situație menținând dificultatea de asigurare a unui sistem integrat.

În timp ce 75% dintre organizații apreciază că a avea sisteme IT care funcționează descentralizat este încă o provocare cu impact semnificativ în gestionarea riscurilor, doar 35% dintre acestea adresează această situație într-un mod formal la nivelul întregii organizații.

Potrivit Global Risk Survey, 41% dintre respondenții din industria bancară urmăresc să crească investițiile în tehnologiile de gestionare a riscurilor cu până la 10% în 2022, iar 25% dintre aceștia au în vedere creșterea cheltuielilor aferente acestor tipuri de investiții cu peste 10%.

Analiza datelor este un punct central al investițiilor semnificative în tehnologiile de management al riscurilor, urmate de automatizarea proceselor, tehnologiile care ajută la detectarea și monitorizarea riscurilor și gestionarea fluxurilor de lucru. Aceste investiții în tehnologie ar trebui să contribuie la soluționarea a două dintre principalele provocări în gestionarea riscurilor în bănci: lipsa accesului la instrumente digitale și sub-procesele manuale utilizate în administrarea riscurilor, costisitoare atât din punct de vedere al timpului cât și al costurilor ridicate aferente resurselor.

Se preconizează astfel că nevoia de investiții în îmbunătățirea competențelor de gestionare a riscurilor pentru angajați și în tehnologie va crește exponențial în perioada următoare.

Alte priorități în regândirea modelului de management al riscurilor sunt apetitul la risc și cultura de risc. Astfel, în redefinirea apetitului pentru risc trebuie avut în vedere că scopul esențial al acestui instrument este de a-i ajuta pe liderii de afaceri să își atingă obiectivele de creștere, înțelegând riscurile atunci când explorează noi oportunități, și

nu doar de a impune limite în care aceștia să acționeze.

În același timp, o abordare dinamică presupune monitorizarea și actualizarea continuă a apetitului la risc, adaptată vitezei cu care riscurile și oportunitățile se schimbă. Pe deoparte riscurile noi sau în creștere trebuie reflectate prompt în limite corespunzătoare, iar pe de altă parte, în cazul în care o oportunitate implică un risc mai mare decât permite apetitul de risc al organizației, ar putea fi util să se revizuiască apetitul pentru risc, analizând dacă organizația este dispusă să își asume un risc mai mare pentru un beneficiu mai mare.

Cultura de risc joacă, de asemenea, un rol important în gestionarea riscului ascendent din anumite arii cu care industria bancară se confruntă. De exemplu, o cultură a conformității prea puternică poate limita inovația și flexibilitatea atunci când avem în vedere riscul privind modelul de afaceri sau operațional. În același timp o cultură a conformității prea slabă poate duce la multiple evenimente de risc precum cel operațional, reputațional, financiar sau de conformitate. Astfel, dezvoltarea culturii de risc ar trebui să reprezinte o prioritate la toate nivelurile organizației: responsabili de risc în procesele de business, liderii executivi și comitetele de conducere.

Într-un mediu în care schimbarea este constantă, capacitățile de gestionare a riscurilor și reziliența sprijină agilitatea afacerii și contribuie proactiv, solid și în timp util la luarea deciziilor. Raportul Global Risk Survey 2022 evidențiază cinci acțiuni cheie pe care organizațiile ar trebui să le ia în considerare pentru a-și impulsiona capacitățile de gestionare a riscurilor.